

Najmniej znani artyści występujący na naszym festiwalu mogliby z powodzeniem zostać największymi gwiazdami zagranicznych imprez - chciał się Marek Garztecki reprezentujący radę programową Skrzyżowania Kultur.

Nie jest to opinia przesadzona. W tym roku usłyszymy zarówno najważniejszych współczesnych twórców muzyki rdzennej, jak i zdobywających uznanie debiutantów reprezentujących nowe brzmienia.

Pierwsza klasa

Muzycy, którzy wystąpią na niedzielnym koncercie inauguracyjnym siedmiodniową imprezę, stanowią klasę samą w sobie. Tcheka, reprezentujący Wyspy Zielonego Przylądka, zachwyca kreatywnym podejściem do tradycyjnej muzyki swego regionu - batouki. Po nim na scenie pojawi się żywa legenda - Senegalczyk Yossou N'Dour. To obok nieżyjącego już Fela Kutiego najważniejszy twórca z Czarnego Łądu, zajmujący się zarówno graniem, jak i opieką nad młodymi artystami.

Poniedziałek upłynie pod znakiem muzyki luzofońskiej. Usłyszymy zarówno bijącą rekordy popularności w Portugalii wykonawczynię fado Anę Mourę, jak i genialnego gitarzystę brazylijskiego Marcio Faraco. Ten drugi wystąpi z programem upamiętniającym 50-lecie bossa novy.

Dialogi pokoleń

Skrzyżowanie Kultur stworzy wreszcie szansę na spotkanie z tym, co w muzyce etnicznej jest nowe. Tę zmianę Marek Garztecki tłumaczy przede wszystkim chęcią przyciągnięcia słuchaczy, którzy dotychczas world music nie byli zainteresowani. Rewolucji na miarę wprowadzenia elektronicznego folku nie będzie, ale już sama obecność etnorapu wzbudza kontrowersje.

- Po co nam hip-hop? - pyta więc Karol Ejgenberg, jeden ze stałych bywalców imprezy, folkowy aktywista prowadzący listę dyskusyjną Muzykant.

Choćby po to, by pokazać, jak współczesna muzyka ulicy może nawiązywać dialog z folkami i stać się jego naturalną kontynuacją. Jak się to udaje, przekonamy się już we wtorek, gdy na scenie wystąpią senegalska rapperka Sister Fa oraz kubańscy hip-hopowcy z Orishas.

Kolejne pomysły nie wzbudzają już takich protestów. Zapowiadają się za to bardzo ciekawie. W środę młodzi warszawiacy z grupy Kwadrofonik wystąpią wspólnie z marokańskimi strażnikami tradycji - Master Musicians Of Jajouka. W czwartek zaś polski zespół Mosaic oraz hiszpański Al Andalus Project zarzucą pomost między muzyką średniowieczną, rene-

*Niedzielny występ Yossou N'Doura, znakomite muzyka i ambasador kultury afrykański otworzy najciekawiej warszawski festiwal

Etniczne zderzenia różnych światów

MUZYKA | DOMINIKA WĘCŁAWEK

Jubileuszowa, piąta edycja Warszawskiego Festiwalu Skrzyżowanie Kultur przynosi ożywczy ferment. W namiocie pod PKiN obok muzyków folkowych z różnych krajów wystąpią raperzy z Afryki i Kub

sansową i współczesną. Piątek z kolei przyniesie spotkanie z muzyką indyjską. Najpierw India Lucia połączy w całość folklor polski, hiszpański i indyjski, następnie pochodzący z Radżastanu Vishwa Mohan Bhatt zahipnotyzuje słuchaczy swymi transowymi kompozycjami.

Sobota natomiast to czas dla nauczycieli prowadzących warsztaty i ich uczniów.

Nauka i zabawa

- Muzyka i edukacja zawsze wychodziły nam najlepiej - mówi Andrzej Matusik ze Stołecznej Estrady organizującej festiwal. I rzeczywiście, na warsztatach festiwalowych pojawiali się licznie zarówno doświadczeni artyści, jak i ci, którzy wcześniej nie muzykowali.

W tym roku także najmłodszy będą mogli spróbować swych sił. Zanim nastąpi oficjalna inauguracja festiwalu, w niedzielny poranek w teatrze Lalka wystąpią dzieci z Burkina Faso.

- To prawdziwy fenomen. Najmłodszy, nieskażeni zachodnią cywilizacją artyści nauczą młodych Polaków tradycyjnych

afrykańskich rytmów i ruchów - mówi Maria Pomianowska odpowiedzialna za część pedagogiczną imprezy.

Reglamentacja

Kolejna zmiana - wprowadzenie odpłatnych wejściówek na wszystkie imprezy - przemawia niestety na niekorzyść popularyzacji world music wśród warszawiaków. Organizatorzy tłumaczą decyzję chęcią uporządkowania sytuacji przed

wejściem na teren imprezy. W ubiegłych latach Skrzyżowanie Kultur cieszyło się tak dużym zainteresowaniem, że w mieście 1000 osób namocnie: wszędzie był nadkomplet, a wielu ludzi odprawiano z kwitkiem. Tym razem, zamiast poszerzać program koncertowy, organizatorzy wolą imprezy biletowe. Tym, którzy nie zdołają kupić wejściówek i karnetów, na otoczenie leżące oferuje się kolejną rwość - transmisje w Polskim Radiu. Czy to jednak wystarczy

*NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA

13 WRZEŚNIA

■ godz. 19. Tcheka, Jossou N'Dour, Sala Kongresowa, bilety 30 - 100 zł

Imprezy w namiocie festiwalowym PKiN (bilety 15 zł)

14 WRZEŚNIA

■ godz. 19. Marcio Faraco, Ana Moura, Wernisaż wystawy fotografii Joli Lipki „Barwy tradycji“

15 WRZEŚNIA

■ godz. 19. Sister Fa, Orishas

16 WRZEŚNIA

■ godz. 19. Kwadrofonik,

Master Musicians Of Jajouka, Bachir Attar

17 WRZEŚNIA

■ godz. 19. Mosaic, Al Andalus Project

18 WRZEŚNIA

■ godz. 19. Indalucia, Vishwa Mohan Bhatt

19 WRZEŚNIA

■ godz. 17. Koncert uczestników i mistrzów warsztatów muzycznych

Szczegółowy program www.zyciewarszawy.pl